

Kp. Magyar Nemzeti Múzeum Budapest VIII.

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési díjak: helyben negyedévre P 150
 Vidékre és Ausztriába postán . . . P 220
 Külföldre egy évre 4 dollár. Egyes szám 12 fill.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felolvasó szerkesztő és kladótulajdonos:
 RÓNAI FRIGYES
 Várkör 39. sz. Telefonszám 23.

Hirdetések millimétersoronként 6 fillér.
 Szövegközötti reklámhír sora 20 fillér.
 Nyilttér sora 40 fillér.
 Hirdetések díja előre fizetendő.

Családvédelem és népjólét.

Gladstone szavainak idézésével fejezte be Fabinyi Tihamér költségvetési expozéját, amelyek szerint a költségvetések nem pusztán számitási műveletek, hanem ezerféle uton befolyásolják az egyesek boldogulásának gyökereit, a társadalmi osztályok egymásközti viszonyát és az ország erejét. Expozéjának más helyén arról beszélt a pénzügyminiszter, hogy külön csoportba tartoznak a költségvetési kiadási többletnek azok a tételai, amelyek szociális, egészségügyi, gazdasági és kulturális célokat szolgálnak, tehát általában a kormány népi irányú nemzeti programjának megvalósításához feltétlenül szükségesek.

Ha ezt a népi irányú nemzeti programot kellően megismerjük és méltányoljuk, akkor a költségvetésnek egész szellemét ezekkel a célkitűzésekkel harmoniában állónak kell mondanunk. Ez a költségvetés valóban nem pusztán számitási műveletekből áll, hanem ezerféle uton igyekszik előmozdítani a nemzet boldogulását. Legelső sorban természetesen a legalsóbb néprétegeket, amelyeknek magasabb szintre emelése a legelsőrendű kormányzati feladatok között szerepel. Megtaláljuk a költségvetésben a népjólét legtermészetesebb alapjainak a családnak védelmét, másoldalon pedig az adópolitikában is azt a tendenciát, amely a gyengék vállairól leveszi a levehető terheket és ezzel a műveléssel egyidejűleg munkaalkalmakat teremt, kenyérkereseti lehetőséget nyújt a szélén néprétegeknek.

Mindezek közül ezuttal csupán a fontosabb és elvi jelentőségű momentumokra kívánunk ráutalni.

Tehát a szociális családvédelem. A költségvetés már számol a köz-tisztviselők családi pótlékának fel-emeléséről egyidejűleg benyújtott törvényjavaslattal, amely két és félmillió kiadási többletet jelent, viszont azonban leveszi a gondok tekintélyes részét a nagyobbcsaládú köztisztviselők vállairól, mert a pótlék összegét ötven százalékkal emeli, ahol a nagyobb családúak részesülnek előnyben. Ennek a jótékony szociális szellemnek jelentkezését láthattuk különben a kormány legutóbbi rendeletében is, amely a nagyobb családú földhöz-jutottak fizetési kötelezettségét lényegesen enyhítve kíván végleges rendet teremteni az 1920 év földreform aktáinak lezárásával.

Családvédelem lényegében a háziipar és kisipar tervszerű támogatása, az intenzív ipari szociálpolitika, maximális munkaidő, minimális és családi bérrendszer, nemkülönben a fizetések szabadságok rendszeresítése, valamint a magánalkalmazottak szociális kérdésének előbbrevitele. Családvédelem a közegészségügy körében a fertőző népbetegségek elleni védekezés, az egészséges ivóvízszerezés, a gyermek-

zondozás, az összes rászoruló csecsemő és apró gyermekeknek cukorral ellátása, és a kórházi díjak terheinek enyhítése. De feltétlenül családvédelem a napszamosok egyszobás lakozásának adómentessége, a köztartozások kamatainak merseklése is épügy, mint az értelmiségi ifjúság számára az önállósítási alapnak megteremtése.

Más címen ugyan, de hasonló értékek a költségvetésben a munkaalkalmak nyújtását szolgáló intézkedések. Különös figyelem illeti itt az új építkezések előmozdítását célzó tázadómentességet. Az építőipar tud valévően az, amely a rokoniparoknak is a legtöbb munkaalkalmat nyújtja. Az építkezés előmozdítása tehát a leg-eredményesebb harc a munkanélküliség ellen. De megtaláljuk ezt a gondoskodást a mezőgazdasági téren is. A problémák kétségkívül legnehezebb része a földmunkásságnak és a me-

zőgazdasági napszamosoknak munkával való ellátása. A költségvetés adata és a pénzügyminiszter expozéja szerint a kormány munkaalkalmak teremtését kívánja előmozdítani az egész Alföld-probléma megoldásával és a Tiszántul sorsának sokszor emlegetett javításával. Az ott tervezett meliorációk, amelyekre a földmivvelésügyi tárca keretében is kétmillióval több van előirányozva, ezt a célt szolgálják. Munkaalkalmakat nyújt a vízszabályozás, a 13 millióval tervezett utépítés, a fásítás, erdősítés.

A kormány idei költségvetése ezek szerint eredményesen szolgálja a családvédelem nagy, és nemzetfenntartó gondolatát. Közvetlenül is, amikor kifejezetten a családot védi, közvetve is amikor a nép széles rétegeinek biztosít kenyérkereseti lehetőségeket.

o—o

Vitéz Szabadváry Ferenc indítványa a cukor árának leszállításáról

Borsod, Gömör és Kishont köz-igazgatásilag egyelőre egyesített vármegye törvényhatósági bizottsága Budapest felirata alapján foglalkozott a cukor-ár leszállításának kérdésével. Az egyesített vármegye egyhangulag magáévá tette a budapesti felirat célkitűzéseit és szintén feliratot intézett a cukor árának leszállítása érdekében a kormányhatóságokhoz.

Feliratának indokolásában felhozta az egyesített vármegye, hogy általános panasz a nép széles rétegében, de a hatósági orvosok részéről is a cukor drágasága. A falusi lakosság kereseti viszonyai olyan alacsony szinten állnak, hogy a minden nap! kenyeret is csak nagy nehezen tudja biztosítani magának és családjának. Cukorra nem is gondolhat. Nem megy ritkaságszámba az az eset, hogy a táplálkozásban olyan fontos szerepet játszó cukorról a falusi gyermek csak az iskolában hall a tanítóktól, hogy olyan is van a világon.

A feliratot Borsod, Gömör és Kishont ideiglenesen egyesített vármegye hasonló állásfoglalás céljából megküldte Vas vármegye törvényhatósági bizottságának.

Ettől a felirattól függően vitéz Szabadváry Ferenc törvényhatósági bizottsági tag önálló indítványt nyújtott be ugyanebben az ügyben.

Azt írja benne, hogy mivel a cukorfogyasztás igen fontos szerepet játszik a magyar nép egészségének megvédésében, a cukorfogyasztás fejadagjának emelésére kell törekedni. Ennek egyetlen útja a cukor árának leszállítása. Ezidő szerint a cukor nálunk oly drága, hogy azt a vidék szegény lakossága csak mint ritka csemegét, vagy orvosszert ismeri. Az Országos Mezőgazdasági Kamara ez-

ügyben felierjesztéssel fordult az ár-egyelemző bizottsághoz. Felterjesztésében kifejtette, hogy Magyarországon a cukorfogyasztás fejadagja 99 kilogramm, ami igen szomorú jelenség, mert például a szomszéd Ausztriában 265, Németországban 23, Angliában 51 kilogramm a fejadag. Miután nálunk a cukorfogyasztás a városokban lényegesen erősebb, a falu cukorfogyasztása egészen minimális és alig tehető többre fejenként az évi egy kilogrammnál. A cukorgyárak összbevétele a mellékszolgáltatásokkal együtt 1214 millió pengőt tett ki. Ezzel szemben a cukoradó és a forgalmi adó 59 millió pengő volt. A gyárak a cukorrépaért 148 millió pengőt fizettek ki. Üzemi költségére és haszonra tehát 476 millió maradt. A gyárak haszná-lyig körülbelül 30 millió pengőre tehető.

Vitéz Szabadváry Ferenc a felsorolt indokok alapján arra kéri a törvényhatósági bizottságot: irjon fel a kormányhatóságokhoz a cukor árának leszállítása érdekében és a feliratot támogatás céljából küldje meg a társ-törvényhatóságoknak is.

Nyújtott be vitéz Szabadváry Ferenc egy másik indítványt is a törvényhatósági bizottsághoz. Ebben az alkalmazottak különadójának eltörlését sürgeti. Ilyen irányú feliratot egy szegedi átirat kapcsán már a februári törvényhatósági bizottsági közgyűlésből kifolyólag intézett a vasi megye-zyű és a kormányhatóságokhoz.

Népszinművel egybekötött táncmulatságot rendez a községserdahelyi Tűzoltóegyesület ma vasárnap d. u. 3 órai kezdettel a Hangyaa vendéglőben.

Országosvásár lesz holnap. A pünkösdi előtti országos vásárt holnap tartják meg.

Gyöngyös Endre dr. szociálskörű tervai a Concordia ujjászervezése érdekében.

A Concordia férfi dalárda mult vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést az iparosszékházban.

Gyöngyös Endre dr. elnök megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy a város társadalmát a régi zene-tradíciók is kötelezik, hogy a Concordia dalárda talprasegitése által tovább ápolják a dalkultúrát. Majd elnöki jelentését és az általa készített munkatervet mutatta be a közgyűlésnek. Az első lépés, a taggyűjtési akciónár eddig megfelelő eredménnyel vezetett: 61 tag jelentkezett. Az egyesület legközelebbi tevékenysége az lesz, hogy kiegészítse kottatárát és könnyű műdalok betanulásával készüdjön fel a szereplésekre. Résztvesz a dalárda a „Tavaszi Napok” nagyszabású hangversenyének programjában is, amelyet a rádió is közvetít. Az anyagi helyzet feljavítása érdekében megkezdik az alapító tagok és a pártoló tagok beszervezését. A cél az — mondotta Gyöngyös dr. — hogy az új alapokra helyezett Concordia olyan módon kapcsolódjék bele a város kulturális életébe, hogy nélkülözhetetlen legyen, de akkor a város társadalmának is meg kell hoznia a Concordiáért a szükséges áldozatot.

Horgony József titkár a titkári jelentést olvasta fel, amelyet a közgyűlés tudomásul vett. Schmidt Rezső pénztáros által bemutatott pénztáros jelentésből kiünt, hogy az egyesületnek 290 pengő vagyona van.

Gyöngyös Endre dr. elnök ismertette az alapszabálmódosítás tervezetét, amelynek leglényegesebb része, a választmány kibővítése. A közgyűlés egyhangulag hozzájárult az alapszabály egyes pontjainak megváltoztatásához.

Ezután a tisztújításra került a sor. Elnök kivételével a következő tisztikart választotta meg a közgyűlés: diszttag lett Dömötör Gyula, aieknőkök Steininger Gábor és Seper Imre, titkár Litván József, karnagy Budacker Gusztáv, ügyész Stur Lajos dr., pénztáros Schmidt Rezső, ellenőr Kiss György, háznagy Vidos Vilmos, számvizsgálók ifj. Stiaszny Gyula, Hoecker János és Lakatos Ferenc. A választmány tagjai a következők: rendes tagok: Nagy Miklós dr., Sággy István, Dömötör Gyula, Köszegi József, Ecker János, Páhr István, Szova Jenő, Bozzai László Horgony József, Fröhlich Károly póttagok: Deutsch Pál, Gneisz Antal, Maitz János, Bikos Gyula, Jirosz László —

2 szobás lakás
 fűdősobas, 1 műhely
 kiadó.

Sziklai, Kossuth Lajos u. 3. szám.

